

Lugu kolmest sulest

Oli kord kuningas, kellel oli kolm poega. Kaks vanemat paistsid olevat targad, kuid kolmas, kes väga palju ei rääkinud, näis olevat rumalavõitu ning teda hüüti Saamatu-Hansuks. Kuningas oli vana ja nõder ning teadis, et varsti sureb, kuid ta ei suutnud otsustada, kes poegadest võiks kuningriigi pärida. Seepärast teatas ta poegadele: "Minge laia maailma ja see, kes toob mulle kõige kaunima vaiba, saab minu surma järel kuningaks."

Et vendade vahel tüli ei tekiks, viis ta nad lossiõuele, viskas õhku kolm sulge ning sõnas: "Minge sinna, kuhu suled lendavad." Vanima poja sulg lendas itta, keskmise oma läände, kuid Saamatu-Hansu sulg lendas otse üles ning maandus siis tema jalge ees. Vanemad vennad läksid, üks ida, teine lääne poole ja narrisid Saamatu-Hansu, kes pidi seisma jääma sama koha peale, kuhu sulg oli langenud.

Saamatu-Hans istus kurvalt maha. Äkki aga märkas ta, et sule kõrval oli luuk. Ta avas luugi ja nägi treppi, mis viis allmaailma. Saamatu-Hans läks treppi mööda alla, kuni jõudis teise ukseni. Ta koputas uksele ning kuulis kedagi seespoolt hüüdmas:

"Väike roheline tüdruk, mine vaata, kes seal ukse taga nüüd on!"

Uks avanes ja ta nägi enda ees suurt paksu kärnkonna, keda ümbritses hulk väikseid kärnkondi. "Mida sa tahad?", küsis kärnkonn. "Mul oleks vaja maailma ilusaimat vaipa," vastas Saamatu-Hans. Suur kärnkonn sõnas ühele väiksematest:

"Väike roheline tüdruk, mine ja vaata, kus mu laegas on!"

Väike kärnkonn tõi laeka, suur kärnkonn avas selle ning võttis Saamatu-Hansu jaoks välja vaiba, mis oli nii kaunis ja peen, et sellele ei leidunud võrdväärset kogu maailmas.

Vanemad vennad pidasid Saamatu-Hansu nii rumalaks, et ta ei ole nagunii võimeline midagi väärtuslikku leidma. "Meil pole vaja pingutada ja

ilmaasjata mingit vaipa otsida," ütlesid nad ning võtsid kumbki esimese ettejuhtuva lambavillast vaiba. Nende vaipadega läksid nad siis kuninga juurde.

Kui kõik kolm venda oma vaipadega kohale jõudsid, oli kuningas eelkõige Saamatu-Hansu leitud vaiba üle üllatunud ning sõnas: "Kui ma oleksin õiglane, siis päriks kuningriigi Saamatu-Hans." Teised vennad aga ei andnud kuningale enne rahu, kuni ta nõustus neid uuesti proovile panema. Nende meelest polnud Saamatu-Hans kuningaks sobiv. "No olgu," ütles kuningas, "see, kes toob mulle kauneima sõrmuse, pärib trooni."

Kuningas läks koos poegadega lossiõuele ning viskas õhku kolm sulge. Kahe vanema venna suled lendasid ida ja lääne poole, aga Saamatu-Hansu sulg lendls taas otse üles ning maandus jälle luugi juures, mille kaudu pääses maa alla. Saamatu-Hans läks trepist alla, koputas kärnkonna uksele ning sõnas, et seekord oleks ta vaja maailma kauneimat sõrmust.

Kaks vanemat poega narrisid Saamatu-Hansu ning ei vaevanud end ilusaima sõrmuse otsimisega. Nad leidsid hoopis vankrirattad, millelt nad kodarad eemaldasid ning seejärel kuninga juurde tassisid. Kui kuningas oli Saamatu-Hansu sõrmust näinud, ütles ta: "Saamatu-Hansust saab kuningas." Sellega ei tahtnud vanemad vennad aga kuidagi nõustuda ning lunisid kuningalt veel üht võimalust uueks katseks. Seejärel sõnas kuningas, et see, kes toob lossi kauneima kaasa, saab kuningaks. Kuningas puhus taas õhku kolm sulge, vanemate vendade suled lendasid ida ja lääne poole, samal ajal kui Saamatu-Hansu sulg lendles otse üles ning langes taas maa alla viiva luugi kõrvale.

Saamatu-Hans läks alla kärnkonna juurde ning ütles, et seekord on tal vaja maailma ilusaimat mõrsjat. "Ah soo, maailma ilusaimat mõrsjat," sõnas kärnkonn, "see ei õnnestu muul viisil, kui me peame ta välja võluma, aga igal juhul aitan ma sind. Sa pead ka ise kaasa aitama." Kärnkonn andis Saamatu-Hansule tühjaks uuristatud naeri, mille ette oli rakendatud kuus hiirt. Saamatu-Hans küsis nukralt: "Mida ma nendega peale hakkan?"

Kärnkonn vastas: "Pane keegi väikestest kärnkonnadest naerisse istuma ning seejärel suudle teda." Vaevalt oli Saamatu-Hans jõudnud kärnkonna naerisse asetada ja teda suudelda, kui konnast sai maailma ilusaim mõrsja. Naeris muutus kuldseks tõllaks ning hiirtest said kuus majesteetlikku hobust.

Saamatu-Hans tänas kärnkonna ning sõitis õnnelikult kuldtõllas ja koos mõrsjaga kuninga juurde. Vennad tulid pärast Saamatu-Hansu ning ei olnud kauneima mõrsja otsimisega eriliselt vaeva näinud. Nad olid endaga kaasa võtnud esimesed talutüdrukud, kes nende teele sattusid.

Kui kuningas Saamatu-Hansu mõrsjat nägi, sõnas ta: "Saamatu-Hans pärib trooni." Vennad aga kostsid seepeale, et nemad ei nõustu sellega, et Saamatu-Hansust saab kuningas. Nad tahtsid, et kuningas annaks neile uue katse. Sel korral pidid kuningapoegade tulevased abikaasad hüppama läbi lakke riputatud tünnivitsa. Mõlemad vanemad vennad olid veendunud, et et talutüdrukud saavad selle katsega vabalt hakkama, uskudes, et ilus mõrsja hüppates sureb.

"Nonii," ütles kuningas, "saate oma viimase võimaluse." Mõlemad talutüdrukud hüppasid väga kohmakalt ning murdsid hüppates käed-jalad. Seejärel hüppas kaunis mõrsja kergelt ja graatsiliselt tünnivitsast läbi. Nüüd ei aidanud enam vanemate vendade vastuseis. Saamatu-Hansust sai vana kuninga surma järel kuningas ja ta valitses riiki koos oma kaasaga targalt ja teraselt.

Loo sõnum seisneb selles, et inimene, kes sarnaselt Saamatu-Hansule julgeb laskuda oma alateadvuse tasandile ehk loovuse ja tarkuse allikani, on võimeline jõudma tõelise inimlikkuseni ning leidma oma sisemusest kallihinnalisi aardeid.

Peale selle leiab Saamatu-Hans endale armastatud kaasa, kes aitab temas luua tasakaalu meheliku ja naiseliku vahel. Teised vennad elavad ainult

olemise pealispinnal, kõigest intellekti tasandil. Nad ei ole võimelised koguma endasse uut elukogemust ning inimestena kasvama. Seepärast ei ole nad ka sobivad kuningriiki üle võtma.

Selle muinasjutu pildid räägivad lapsega ning edastavad alateadlikku elukogemust. **Muinaslugu on püha, seda ei peaks kunagi koos lastega analüüsima, sel peab laskma omal jõul toimida.**

Laxen, U. (2005). *Laul, mis leidis sõnad. Mängu kaudu sisemise vabaduseni*. AS Kirjastus Ilo, lk 49-52.